1.6.2023

מברק למשקיעים לסיכום חודש מאי 2023

משקיע יקר

יציבות במדדי המניות החודש, למול המשך התחזקות משמעותית במדדי האג"ח הצמודות למדד המחירים לצרכן. זאת בזכות הקפיצה הפראית בקצב האינפלציה בישראל לחודש אפריל (0.8% בחודש ובסה"כ 5% בשנה). גם בחודש מאי צפוי מדד גבוה: עקב ההתייקרות הגורפת במחירי המזון ועלייה נוספת בשערי המט"ח - מה שמייקר חופשות בחו"ל, חומרי גלם ומוצרים מיובאים.

כל ענפי המשק בשוק המניות האמריקאי, להוציא מניות הטכנולוגיה, מדשדשים ללא שינוי מאז תחילת השנה, אחרי צניחה דו ספרתית בשנה שעברה - אז זינקה הריבית מאפס ל-5.25%.

מגזר הטכנולוגיה ובעיקר החברות הענקיות, נהנה מטרנד הבינה המלאכותית (AI) שהוצת לאחר שמיקרוסופט הציגה לעולם את ChatGPT (אשף החיפוש החכם מבוסס AI). כל החברות שנוגעת בפתרון AI אפשרי, או כאלה המייצרות שבבים מתקדמים שעשויים לתמוך בפיתוח, נהנות מהריצה של עדר המשקיעים שהזניקו את מדד הנאסדק ב24% מאז תחילת השנה. עליה זו באה לתקן את ההתרסקות בשנה שעברה אז איבד המדד שליש מערכו.

בינה מלאכותית אינה רעיון חדש, וסביר להניח שרוב הפעולות האנושיות יוחלפו בעתיד במכונות אינטליגנטיות בעלות כושר למידה, לצד עיבוד מהיר של בסיס נתונים רחב. ובכל זאת בועת מניות הטכנולוגיה הנוכחית אינה מבשרת על בוא האביב בכלכלה הגלובאלית, וסופה יהיה בפיצוץ מצער ואובדן כספים כמו כל בועה לפניה.

ריבית הפד האמריקאי צפויה לעלות גם החודש ברבע אחוז לרמה של 5.5%, שיא של 22 שנים. אחרי החלטת הריבית הקודמת האמינו המשקיעים שבזאת תמה מגמת עליית הריבית, אך מאז התקבלו נתוני אינפלציה גבוהים מהצפי ושיעור האבטלה ירד לשפל של 50 שנים. המשק האמריקאי רותח ומתעלם לחלוטין מעליית הריבית המהירה, לנוכח כמות הכסף העצומה שהדפיס הפד בעשור שחלף כתגובה למשבר הסאב פריים, וביתר שאת כדי לממן את סגריי הקורונה.

להערכתנו, הריבית תוסיף לטפס ברבע אחוז בכל החלטה של הועדה המוניטארית, ותשייט מעל 6% עד סוף השנה. זאת, עד לנקודת השבירה של לווה או מלווה בסדר גודל מערכתי, כשהסנונית הראשונה הגיעה כבר בחודש מרץ עם קריסתם של שלושה בנקים אמריקאים ובנק שוויצרי מוביל.

הלווה הגדול ביותר שעתידו מוטל על הכף הוא לא אחר מאשר הממשל האמריקאי בכבודו ובעצמו. חוב ארה"ב עומד היום על 31.4 טריליון דולר, כ-125% מגובה התוצר השנתי, ומגבלת "תקרת החוב" לא מאפשרת למשרד האוצר ללוות עוד כספים מעבר לרמה זו שכבר הושגה בחודש ינואר. הסכם דחייה ל"התעלמות" מתקרת החוב לזמן מוגבל של שנתיים יאושר בסופ"ש סופית, אך מצבת החובות של המשק האמריקאי תוסיף להכביד.

תקרת החוב הועלתה כבר עשרות פעמים בעבר בהסכמת שתי המפלגות, אולם רמת החוב הנוכחית היא גבוהה כפי שלא היתה מעולם (גם לא לצורך מימון מלחה"ע השנייה), האינפלציה מחייבת קיטון בהוצאות הממשלה, כשמהצד השני המיתון כבר בפתח. יחד עם מיתון רשמי שהוכרז בגרמניה השבוע – הכלכלה הגלובאלית צוללת לסטגפלציה (מיתון יחד עם אינפלציה) בפעם השנייה בהיסטוריה.

ממשלת ישראל העבירה תקציב דו שנתי ואי הודאות הזו הוסרה. אך מדובר בתקציב פוליטי שמטרתו לספק את צרכי מפלגות הקואליציה, והוא אינו תומך בצמיחה או בטיפול ביוקר המחייה, נהפוכו. יחד עם חזרתה של ההפיכה המשטרית לקדמת הבמה ולאור העדר ההסכמות במו"מ בבית הנשיא: הקפאון במשק נמשך, הלחץ על שער החליפין גובר ולכן האינפלציה מזנקת, הריבית תוסיף לטפס אל מעל 5% ונוטלי המשכנתאות והעסקים הממונפים נאנקים תחת הנטל.

המועקה בענף הנדל"ן הולכת ומתעצמת והסיכון המערכתי-פיננסי במשק הופך ממשי. באלו התנאים נוסיף לרכז השקעה סולידית באג"ח קצר לפדיון צמוד למדד המחירים לצרכן, במטרה ליהנות מהתפרצות האינפלציה ועליית הריבית במשק.

אלדר גנזל

מנכ"ל

אין באמור כדי להוות ייעוץ השקעות ו/או תחליף לייעוץ אישי המתחשב ומותאם לצרכי ונכסי כל אדם בידי יועץ השקעות בעל רישיון